

**Výročná správa
Tanečného divadla Ifjú Szivek
2011**

Identifikácia organizácie

Názov: *Tanečné divadlo Ifjú Szivek*

Sídlo: *811 02 Bratislava, Mostová 8*

Zriadovateľ : *Úrad vlády SR*

Riaditeľ a umelecký vedúci – Dušan Hégli

Typ hospodárenia: *príspevková organizácia*

Členovia vedenia:

Dušan Hégli – riaditeľ a umelecký vedúci

Margita Karabová – zástupca riaditeľa

Zsófia Varsányiová – asistentka umeleckého vedúceho

Gergő Koncz – vedúci hudobnej skupiny

Výročná správa je na internetovej stránke www.ifjuszivek.sk

Charakteristika organizácie

Z rozhodnutia Úradu Vlády Slovenskej republiky zo dňa 29.10.2010 č. ÚV SR 1256/2010/PPVL bola vydaná zriaďovacia listina Tanečného divadla Ifjú Szivek, ktorá nadobudla účinnosť 1.11.2010.

Organizácia je štátnej príspevkovou organizáciou, ktorá svoju činnosť zabezpečuje príspevkom štátneho rozpočtu a vlastnými príjmami. Finančnými vzťahmi je zapojená na rozpočet Úradu vlády SR, ktorý vykonáva funkciu zriaďovateľa, garantuje a kontroluje jej činnosť. Tanečné divadlo Ifjú Szivek hospodári samostatne podľa schváleného rozpočtu.

Hlavné činnosti organizácie

Tanečné divadlo Ifjú Szivek vykonáva úlohy v súlade s kapitolou „Predmet činnosti“, uvedené v zriaďovacej listine. Ako profesionálny tanečný súbor súčasne pôsobí v umelcokej, vzdelávacej, organizačnej a dokumentačnej oblasti tradičnej kultúry.

- Umelecká činnosť: tanečné umenie zakladajúce sa na tradičnej tanečnej kultúre
- Pedagogická činnosť:
  - vysokoškolská vzdelávacia činnosť: podporujúca vzdelanie profesionálnych tanečníkov a vplyv na úroveň amatérskeho hnutia
  - stredoškolská vzdelávacia činnosť – podporujúca stredoškolákov v oblasti tradičnej kultúry a zabezpečenie dorastu
- Dokumentačná a metodická činnosť: dokumentácia a katalogizácia archívnych dokumentov, príprava odbornej literatúry
- Organizačná činnosť: usporiadanie niekoľkých celoslovenských podujatí v oblasti menšinovej kultúry
- Organizovanie medzinárodného tanečného tábora

Poslanie a strednodobý výhľad organizácie

Poslanie organizácie

Dôležitosť zachovania a šírenia ľudového umenia zdôraznila Generálna konferencia UNESCO na svojom 24. a 25. plenárnom zasadnutí v novembri 1989. Výsledkom je rezolúcia, v ktorej sa UNESCO formou odporúčaní obracia na všetky členské štáty a ich vlády s výzvou k ich záchrane a šíreniu tradičnej a ľudovej kultúry. V roku 2000 prijala Národná rada SR Deklaráciu o ochrane kultúrneho dedičstva a v tom istom roku Vláda SR schválila pristúpenie k Odporúčaniu UNESCO priatím opatrení na jeho realizáciu.

Tradícia ako kategória kultúrnych hodnôt koncentrovaných v ľudskom vedomí, ktoré sa preberajú z generácie na generáciu, sa zretelne prejavuje v ľudovej kultúre. Súčasne predstavuje základný predpoklad kultúrneho vývoja a jeho kontinuity. Tradičné ľudové umenie je teda jedným z najdôležitejších prejavov kultúrnej identity každého národa.

Poslaním Tanečného divadla je naštudovať a profesionálne interpretovať ľudové tance, hudbu, piesne, vokálne a inštrumentálne diela klasického dedičstva európskej a svetovej kultúry na Slovensku i v zahraničí, ktoré nadväzujú v prvom rade na tradície ľudového umenia občanov maďarskej národnosti žijúcich na území Slovenskej republiky, ale i národov a národností strednej Európy. Rozloha Slovenskej republiky sice nie je veľká, ale Slovensko je o to bohatšie na regióny, z ktorých sa každý vyznačuje svojou jedinečnosťou na poli ľudového umenia. Tieto regióny sú zdrojom inšpirácie pri zostavení jednotlivých programov .

V rámci svojho poslania a predmetu činnosti plní tieto úlohy:

- pestovanie živých i oživených ľudových tradícií Maďarov žijúcich v SR, národov a národností Karpatskej kotliny, ich integrovanie do súčasných kultúr v rámci zachovania kontinuity
- na báze týchto tradícií vykonáva tanečno-divadelnú prax, scénické spracovanie folklórnej tradície, v prvom rade s využitím vlastných kapacít
- poskytuje možnosť prezentácie všetkým významným ľudovoumeleckým aj inožánrovým telesám na vlastnej scéne
- odborná pomoc v tvorivej aj umeleckej rovine pre potreby profesionálnej i amatérskej scény, podpora osvetovej činnosti

- udržiavanie vzťahov a spolupráca medzi folklórnym hnutím a tretím sektorm, jeho zastupovanie, reprezentácia pred rozhodovacími orgánmi na úrovni miestnej, regionálnej a štátnej
- výuka ľudových umení na rôznych úrovniach škôl, jej mimoškolské a vysokoškolské resp. doškoľovacie formy a ich koordinácia na celoštátnej úrovni, účasť na vypracovaní súvisiacich požiadaviek, učebných plánov, učebníc, publikácií
- preskúmanie, klasifikovanie, spracovanie a sprístupnenie existujúceho ľudovouumeleckého, hudobného a tanečného dedičstva Karpatskej kotliny
- vytváranie a udržiavanie záujmu o ľudové tradície Karpatskej kotliny doma i v zahraničí, popularizovanie ich duchovných hodnôt, podielá sa na organizovaní regionálnych, štátnych a medzinárodných podujatí
- umeleckým a vzdelávacím pôsobením kladne ovplyvňuje spolužitie národov a národností v Slovenskej republike a v zahraničí

Strednodobý výhľad organizácie

Dramaturgický plán Tanečného divadla Ifjú Szivek pokračuje z dlhodobej umeleckej koncepcie prijatej v roku 2000.

Prvoradým cieľom organizácie je realizovať vystúpenia v rôznych regiónoch Slovenska, zviditeľniť rôznorodosť a pestrosť národností na Slovensku a v zahraničí. V predchádzajúcich rokoch súbor absolvoval rad vystúpení v rôznych štátoch Európy, ale aj v USA, Kanade a Austrálii. Zúčastnil sa na niekoľkých významných festivaloch v Maďarskej republike, ktorých odbornými garantmi boli medzinárodne uznávané odborné spolky a inštitúty, ktoré sa organizovali pod záštitou medzinárodných folklórnych organizácií ako napr. IOV a CIOFF. Na tieto prestížne festivaly bol súbor pozvaný na základe odporúčania odborníkov spomínaných organizácií a dobrého mena, ktoré získal za posledných 10 rokov.

Tanečné divadlo Ifjú Szivek je jediné maďarské folklórne teleso na Slovensku s profesionálnou základňou a celoštátnou pôsobnosťou. Je vzorom pre ostatné folklórne skupiny pôsobiace hlavne na južnom Slovensku, ktorým poskytuje na základe požiadaviek odbornú pomoc.

Hodnotenie prípravy a realizácia vystúpení

Pozvánky na domáce a zahraničné odborné festivaly potvrdili, že organizácia má nezastupiteľné miesto v kultúrnom dianí na Slovensku v oblasti folklóru a v národnostnej

kultúre Slovenskej republiky. Poslaním Tanečného divadla Ifjú Szivek je nielen naštudovať, ale i profesionálne interpretovať ľudové tance, ľudovú hudbu, ľudové piesne a dedičstvo európskej a svetovej kultúry na Slovensku i v zahraničí, ktoré nadväzujú na tradície ľudového umenia občanov maďarskej národnosti žijúcich na území Slovenskej republiky, ale i iných národov a národností Karpatskej kotliny a strednej Európy.

V roku 2011 Tanečné divadlo Ifjú Szivek absolvovalo 77 vystúpení doma i v zahraničí, s celovečerným programom *Tanec diabla / Az ördög tánca*, *Tanec na strunové nástroje, bicie a klavír / Tánc húros hangszerekre ütőkre és zongorára - Hommage à Béla Bartók a programom Nekonvenčná hodina dejepisu / Rendhagyó történelemória* s hostom - moderátorom, choreografom, nositeľom Kossuthovej ceny, pánom Ferencom Novákom a *Brána do Karpát*.

Tanec diabla / Az ördög tánca

Tanec diabla je dielo, ktoré sleduje vznik, vývin krútitivých tancov v Strednej Európe a ich organické spojenie s celoeurópskou kultúrou. Autor siaha k tanečno-historickej tematike ale nehistorizuje. Tradície ľudových tancov a hudby vsádzajú do systému pomerov historických období, duchovných a umeleckých prúdov Európskej kultúry a následne ich ďalej rozvíja. V jeho interpretácii získava scénickú formu stredoveký životný štýl, tanec smrti, novodobé tanečné a hudobné prúdy objavujúce sa v 15.-16. storočí, dodnes existujúce tanečné formy, životné postoje, zmyselnosť baroka, vzájomný vplyv dvornej a ľudovej kultúry.

Prvý diel – ***Memento mori*** /Pamäť na smrť – Emlékezz a halálra/ nám približuje premenu stredovekých kruhových tancov v jeden krútivý párs, súčasne s tým nám autor priblíži posudzovanie obsahu tanca cirkvou. V dielach obhajujúcich mravnosť, v zákazových nariadeniach doby a na dobových zobrazeniach je považovaný nový, uvoľnený spôsob tanca a správania sa za diabolo, čiže hriech.

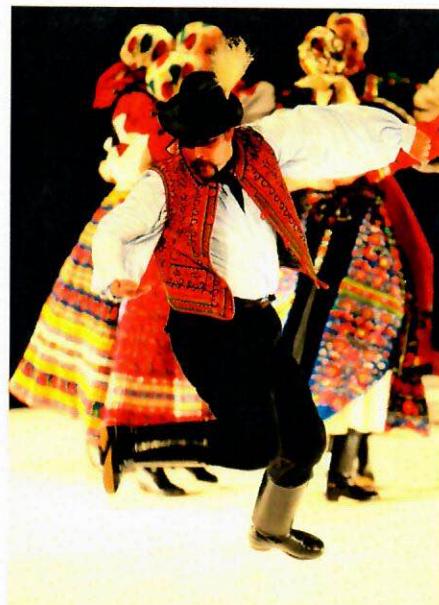
Druhý diel – ***La danse du diable*** /Tanec diabla – Az ördög tánca/ upriamuje našu pozornosť na také prúdy európskej tanečnej a hudobnej kultúry 15.-17. storočia, ktoré sa dodnes objavujú v tradičných tancoch krútivého charakteru Maďarov, Slovákov, Rumunov a Moravanov.

Históriu, existujúcu v prítomnosti autor približuje niekedy jednoznačne s odvážnymi obrazmi, inokedy opatrnejšie, skrytými podobnosťami.

V tretej časti - ***Romantischer Nachtanz*** /Romantický prídadok – Romantikus ráadás/ vytvára priestor pre zobrazenie výsledkov snahy maďarskej národnej romantiky: verbunk a kedysi predsudkami opantaný párový krútivý tanec, ktorého tradíciu v sebe dodnes nosí aj čardáš.

**Tanec na strunové nástroje, bicie a klavír / Tánc húros hangszerkre, ütőkre és zongorára,
Hommage à Béla Bartók (70 minút, nonstop)**

Béla Bartók je dodnes jedným z celosvetovo najznámejších hudobníkov a folkloristov.

Bartóka so Slovenskom spájalo veľa, boli to osobné vzťahy, ako aj vzťahy folkloristu a interpréta. Často cestoval do maďarských a slovenských dedín na území vtedajšej Gemerskej, Nitrianskej, Hontianskej a Zvolenskej župy. Výsledky svojich zberateľských cest uverejňoval v početných publikáciach.

Program *Tanec na strunové nástroje, bicie a klavír* určuje folkloristická črta skladateľskej geniality Bélu Bartóka. Zachytiť sa to dá v samotnom využívaní tanca a v odlišnostiach tradičnej hudby od západného štýlu v rytmike, dynamike ako aj v harmónii. Do hudby skladateľa sa ľudový tanec vstrelal v celkovej hĺbke svojej podstaty. Je to najdôležitejší činiteľ v štýle jeho nástrojovej hudby, aj pri používaní tanečných foriem aj v odvolávaniach sa na tanec.

V Bartókovej hudbe sa tanec stáva počuteľným.

Tvorca tohto programu sa pokúsi v tanci zviditeľniť hudbu, ktorá aj Bartóka tak veľmi očarila.

Životnú dráhu Bartóka autor tohto programu zviditeľňuje cez tradičný hudobný a tanečný obraz. Hudobné vložky, pohľady, autentický spôsob prednesu, hudobný doprovod, náročné scénické obrazy a kroje napomáhajú obecenstvu pochopiť rukolapné súvislosti myslenia a životného diela Bartóka.

V programe odznejú úryvky z diel Bélu Bartóka s názvami *Štyridsaťštyri duet pre husle*, *Z Gyergyó*, *Tri ľudové piesne zo župy Čík*, *Štyri slovenské ľudové piesne*, *Rumunské ľudové piesne*, *Hudba pre strunové nástroje, bicie a čelestú*.

Prednesené tradičné tanečné a hudobné materiály pochádzajú z oblastí Zobor,

Podpolanie, Gemer, Poiplie (Slovensko), Küküllő, Felcsík, Sajó mente, Felső - Maros mente, Bihar a Kalotaszeg (Rumunsko / Sedmohradsko), Somogy, Dél - Alföld (Maďarsko).

Obrazy, listy, nahrávky na fonografe, tance, zbierky, memoáre, Bartókova hudba a publikácie, to je predstavenie *Tanec na strunové nástroje, bicie a klavír*.

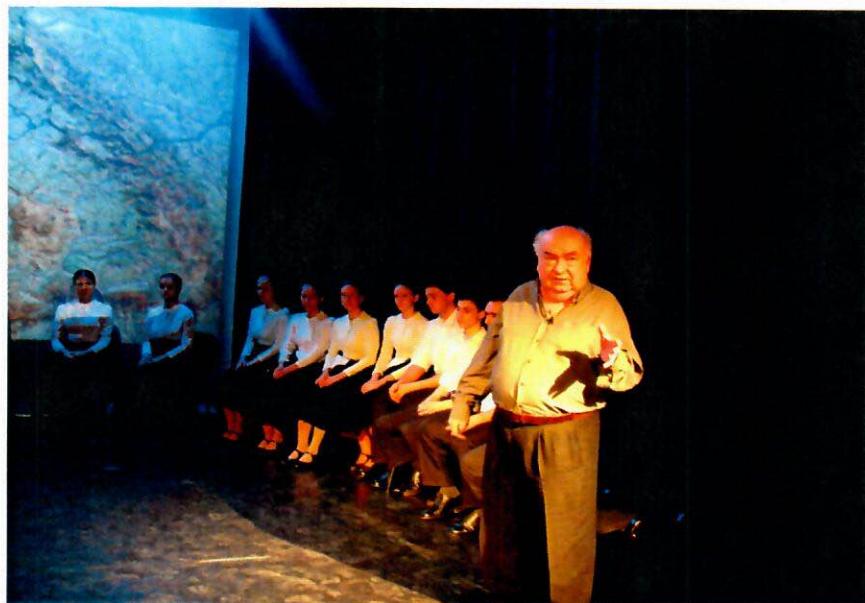
Nekonvenčná hodina dejepisu / Rendhagyó történelemóra (50 minút nonstop)

Tanečné divadlo Ifjú Szivek pokladá za veľmi dôležité oboznámiť dnešnú mládež s tradičnou tanečnou i hudobnou kultúrou Karpatskej kotliny. Prínos vidí hlavne vo vytvorení a zachovaní etnickej a regionálnej identity. Pravidelne pripravuje pre deti a mládež také divadelné diela, ktorými v nich dokáže hravou formou vzbudiť záujem o tradičnú kultúru a jej hodnotový systém. Program *Nekonvenčná hodina dejepisu* vznikol ako priame pokračovanie programov Škola maďarského tanca a Škola tanca 2.

Pravdepodobne málokto pozná vznik a vývoj maďarských ľudových tancov, málokto vie ako sa po tisíc rokov šírili v Uhorsku rôzne tanečné trendy. Tanečné divadlo Ifjú Szivek sa podujalo, aby aj pomocou moderátora, choreografa zaslúžilého umelca Feranca Nováka z Budapešti, počas svojej netradičnej hodiny dejepisu objavili a jazykom tanca a hudby oživili tieto veľmi zaujímavé súvislosti.

...hodina dejepisu sprostredkúva poznatky, o ktorých sa v škole dá naučiť len málo: tradičné tance Karpatskej kotliny sú tu prezentované z hľadiska historického, s dôrazom na etnickú rôznofarebnosť. Program ponúka holistické videnie tanečných typov a ich súvislostí v rámci jednotlivých národov regiónu – Maďarov, Slovákov, Rumunov a Cigánov.

V programe dostávajú širší kontext pieseň, hudba, kroje a zvyky, resp. ich spoločenský a zábavný charakter. Spev, hudba a tanec majú v sebe všetko, čo môže jedinec v spoločenstve či skupine prežiť a zažiť. Veľký úspech programu dokázal oprávnenosť a životoschopnosť javiskových diel zakladajúcich sa na tradičnej tanečno-hudobnej kultúre Karpatskej kotliny a jej obľúbenosť tak u mladej, ako aj u staršej generácií.

Brána do Karpát / Carpathian Gateway

Brána do Karpát je úplne nový program určený špeciálne pre turistov a návštevníkov Bratislavu. Ako vetrík vanúci cez Devínsku bránu naberajúc na sile, tak aj tento program Vás rýchlosťou orkánu prenesie ponad regióny Karpát a obohatí Vás o svet tradičných tancov a hudby. Tanečné divadlo Ifjú Szivek ako známe umelecké teleso pôsobí v centre mesta na svojej 80-miestnej scéne blízko historickej budovy SND, oproti Slovenskej filharmonii, pár krokov od nábrežia Dunaja. Program plný vibrácií a života, nie je len zábavou či ukážkou tradičných tancov a hudby Slovákov, Maďarov, Rumunov, Cigánov alebo Židov žijúcich na

Slovensku a v Karpatoch, ale dáva možnosť nahliadnuť do čarokrásneho, bohatého a inšpirujúceho regiónu.

Rozpis uskutočnených predstavení

Tanečné divadlo Ifjú Szivek

Š= Škola tanca   N= Nekonvenčná hodina dejepisu   Č= Tanec diabla   L= Listy, "sčítanie ľudu"
K = Karpaty   T= Tanec na strunové nástroje, bicie a klavír

VÝSTUPENIA

Por. číslo	Dátum	Čas	Miesto	Názov	Počet divákov
01.	20.01.	12,00	Tornaľa MsKS	Š	200
02.- 04.	21.01.	08,30/10,45/19,00	Tornaľa MsKS	Š/Š/Č	200/200/300
05.	22.01.	19,00	Budapest, Hagy. Háza	Č	350
06.- 07.	21.02.	11,30/19,00	Rimavská Sobota, MsKS	N/Č	250/150
08.- 09.	22.02.	12,00/19,00	Košice, Div. Thália	N/Č	230/150
10.- 11.	23.02.	11,30/19,00	Streda nad Bodrogom, DK	N/Č	130/100
12.- 14.	24.02.	10,00/11,15/19,00	Kráľovský Chlmec, MsKS	Š/N/Č	200/200/300
15.- 17.	25.02.	9,15/10,30/19,00	Veľké Kapušany, MsKS	Š/N/Č	200/200/80
18.	15.03.	17,30	Rožňava, OKC	L	350
19.- 20.	16.03.	11,00/19,00	Boľ	Š/L	100/120
21.- 22.	17.03.	11,30/17,00	Somotor	Š/L	80/120
23.	18.03.	18,00	Veľké Trakany	L	120
24.	19.03.	16,00	Kapušianske Kľačany	L	30
25.	20.3.	16,00	Zatín	L	150
26.	21.03.	19,00	Veľké Raškovce	L	180
27.- 28.	22.03.	12,00/18,00	Biel	Š/L	60/80
29.	23.03.	18,00	Oborín	L	100

30.	24.03.	18,00	Humenné	L	40
31.	25.03.	18,00	Prešov	L	400
32.	29.03.	19,30	Nenince	L	250
33.- 34.	30.03.	12,00/19,00	Vinica	Š/L	120/100
35.	31.03.	19,00	Kosihy nad Ipľom	L	80
36.	01.04.	19,00	Ipeľské Predmostie	L	120
37.	02.04.	17,00	Plášťovce	L	130
38.	03.04.	17,00	Bušince	L	200
39.	04.04.	18,00	Beša	L	70
40.	05.04.	19,00	Jelenec	L	110
41.- 42.	06.04.	14,00/19,00	Pohranice/Dolné Obdokovce	L/L	70/90
43.- 44.	07.04.	14,00/19,00	Branč/Čechynce	L/L	70/100
46.	09.04.	18,00	Košúty	L	300
47.	10.04.	16,30	Podunajské Biskupice	L	110
48.	12.04.	18,00	Zlatná na Ostrove	L	110
49.	13.04.	18,00	Pribeta	L	150
50.	14.04.	18,00	Kolárovo	L	280
51.	15.04.	18,00	Šamorín	L	250
45.	08.04.	17,00	Bratislava, Div. sála súboru	K	23
52.	30.04.	19,00	Budapest, Bárka Színház	Č	15
53.- 55.	06.05.	10,00/11,30/19,00	Štúrovo, MsKS	Š/Š/Č	200/200/350
56.	18.05.	11,30	Bratislava, Div. sála súboru	K	75
57.- 58.	30.05.	11,30/12,30	Bratislava, Div. sála súboru	Š/Š	75/75
59.	- „ -	16,00	Bratislava, Div. sála súboru	K	37
60.	13.06.	19,00	Dunajská Streda, MsKS	Č	450
61.- 62.	5.,9.07.	21,00/21,00	Dunasziget	Č/L	250/250
63.	11.8.	19,00	Bratislava, Div.sála súboru pre ÚV SR	K	80
64.	17.08.	16,00	Bratislava, Div.sála súboru	K	20
65.	03.09.	21,30	Bratislava, Hlavné námestie	L	800
66.-67.	24.09.	15,00/19,00	Štúrovo	L/L	500/500
68.	05.10.	16,00	Bratislava, Div.sála súboru	K	80
69.-70.	08.10.	16,00/20,00	Fil'akovo	Č/Č	250/250
71.	21.10.	16,00	Vlký	Č	110
72.	22.10.	20,00	Veľký Meder	T	250
73.	19.11.	19,00	Bratislava, Div.sála súboru	Č	80
74.	3.12.	20,30	Sládkovičovo	Č	200
75.	5.12.	19,30	DPOH pre ÚV SR	K	400
76.	9.12.	19,00	Komárno	Č	349
77.	10.12.	11,30	Bratislava, Div.sála súboru	K	40

Koprodukcia s hostujúcimi umeleckými telesami

Por. č.	Dátum	Čas	Názov diela	Žánor, názov umeleckého telesa	Počet divákov
1	1.6.2011	19:00	Pierre Corneille- Illúzia	predstavenie spolku TEÁTRUM	68

2	6.6.2011	18:00	<u>Mediawave 2011</u>	krátke filmy štúdia VŠMU	10
3	6.6.2011	20:00	<u>Irodalmi Szemle</u>	prezentácia nového čísla časopisu	22
4	6.6.2011	21:00	<u>Dalok és megzenésített versek</u>	piesne a básne v podaní L. Jakubecza	25
5	7.6.2011	18:00	<u>Mediawave 2011</u>	krátke filmy štúdia VŠMU	25
6	8.6.2011	18:00	<u>Mediawave 2011</u>	krátke filmy štúdia VŠMU	15
7	8.6.2011	20:00	<u>Expired Passport</u>	koncert	32
8	10.6.2011	19:00	<u>Anyád!</u>	predstavenie HomoDram	27
9	28.9.2011	19:00	Expired Passport Music Club	koncert	78
10	5.10.2011	19:00	Sally Cory: Beneath the Flame	film	25
11	19.10.2011	19:00	Irodalmi Szemle, Kicsi Hang	prezentácia a koncert	43
12	28.10.2011	19:00	Pavol Rankov: Stalo sa prvého septembra..	program divadla Csavar	77
13	9.11.2011	19:00	Korpás Éva	koncert	35
14	18.11.2011	19:00	Ferenczi György a Rackajam	koncert	40
15	18.11.2011	20:30	Pressburger Werbung	tanečný dom	45
16	19.11.2011	15:00	Pressburger Werbung	súťaž vo verbungovom tanci	44
17	19.11.2011	16:30	Pozsonyi táncok- Zsuzsa Hanusz	seminár	65
18	19.11.2011	19:30	Pressburger Werbung	galaprogram	68
19	19.11.2011	21:00	Pressburger Werbung	tanečný dom	60
20	25.11.2011	9:00	poetická súťaž Tibora Kulcsára	poetická súťaž	80
21	30.11.2011	17:00	Expired Passport Music Club, Fiatal Írók Köre	Sonia and the Soulbrakers, Minestrone Band, Expired Passport, FÍK -koncert a prozaický večer	82

Predstavenia podľa programov v období od 1. januára do 31. decembra 2011

Názov predstavenia	Počet vystúp.	Počet divákov	Poznámky
Tanec diabla / Az ördög tánca	17	3 734	Z toho doma 14 vystúpení, 3119 divákov = 220 divákov vystúpenie Z toho v zahr. 3 vystúpenia, 615 divákov = 205 divákov/vystúpenie
Škola tanca 2 / Tánciskola 2	13	1 910	= 147 divákov/vystúpenie
Nekonvenčná hodina dejepisu/ Rendhagyó történelemőra	5	1 010	= 202 divákov/vystúpenie
Levelek / Listy	33	6 330	= 192 divákov/vystúpenie
Tanec na strunové nástroje, bicie a klavír/Táne héros hangszerkre, ütőkre és zongorára	1	250	= 250 divákov/vystúpenie
Brána do Karpát /Kárpátok kapuja	8	723	= 90 divákov/vystúpenie
SPOLU v období 1. 1. – 31. 12. 2011	77	13 957	= 180 divákov/vystúpenie

Vystúpenia v Divadelnej sále súboru: 10 krát

z toho :

"Karpaty"	7 krát
Tanec diabla	1 krát
Škola tanca	2 krát

Správa budovy

Organizácia, ako správca budovy na Mostovej 8 každoročne vykonáva bežnú údržbu budovy, ako i zákonom uložené revízie OBP a PO.

Hodnotenie činnosti organizácie

Tanečné divadlo Ifjú Szivek úzko spolupracuje s Gymnáziom s vyučovacím jazykom maďarským, kde je vytvorená etnografická trieda.

Praktické cvičenia aj teoretická výučba na gymnáziu prebieha podľa zosúladeného plánu, ktorého cieľom je poskytnutie širokého rozhládu študentom, nabratie nevyhnutných špeciálnych poznatkov a to všetko na stredoškolskej úrovni.

V rámci teórie nadobudnú študenti popri všeobecných vedomostiah aj špeciálne informácie z oblasti etnografie Karpatskej kotliny a sú oboznámení aj s témami dejiny umenia, hudby a tanca v celosvetovom meradle. Jedným z hlavných cieľov je samostatná orientácia v jednotlivých umeleckých odvetviach, vytvorenie vlastného názorového spektra a umeleckej affinity.

Po ukončení gymnázia sa aj vďaka získaniu špecializácie v oblasti etnografie žiakom otvárajú možnosti na prijatie do zamestnania ako tanečník resp. na ďalšie štúdium humánnych alebo prírodných vied, ako i štúdium na VŠMÚ v Bratislave a v Budapešti.

Z časti žiakov etnografickej triedy bola v TD Ifjú Szivek vytvorená mládežnícka folklórna skupina , ktorá bude mať aj svoj samostatný repertoár a pri veľkých vystúpeniach na amfiteároch bude začlenená do jednotlivých programov. Skupina pracuje pod odborným vedením profesionálneho tanečníka TD Ifjú Szivek

Rozpočet a rozpočtové opatrenia organizácie

Rozpisom záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu na rok 2011 bol organizácii schválený rozpočet na bežné výdavky vo výške 490 000,00 EUR.

Záväzný ukazovateľ štátneho rozpočtu na rok 2011 v priebehu roka nebol upravený.

Ukazovateľ – podprogram	Rozpis rozpočtu	Skutočnosť k 31.12.2011
	490 000,00	490 000,00

Bežný transfer

Spotrebované nákupy /50/: **75 253,69 €**

v tom :

- kroje a krojové doplnky
- technika na ozvučenie, nahrávanie a prenos dát
- kancelárske potreby a spotrebný materiál
- spotrebný materiál na prevádzkovú budovu
- PH
- elektrická energia, plyn, voda

Služby /51/: **161 399,13 €**

v tom :

- oprava a údržba budovy a ostatné opravy
/ mot.vozidlá, technické zariadenia, tanečné čižmy, /
- cestovné tuzemské a zahraničné
- reprezentačné

ostatné služby v tom :

- osvetlenie a ozvučenie tuzemských a zahraničných vystúpení,
- prenájom dvoch parkovacích miest
- výkony spojov a poštovné

- náklady na odvoz a likvidáciu odpadu, odvoz archívneho materiálu do spaľovne po vyradení a odsúhlásení MV SR Archívu hlavného mesta SR, a revízie elektrického vedenia
- náklady za hudobné produkcie externých hudobníkov
- služby za reklamu a propagáciu
- inzercie
- čistenie krojov
- autorské honoráre

Osobné náklady /52/: **400 004,14 €**

Osobné náklady	Rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť k 31. 12. 2011
	1	2	3
Mzdy	273 610,00	273 610,00	273 610,00
DPČ, DVP	6 639,00	21 326,31	21 326,31
Odvody	95 628,00	92 988,91	92 988,91
Sociálne náklady		12 078,92	12 078,92
Spolu	375 877,00	400 004,14	400 004,14

Čerpanie osobných nákladov bolo podľa schváleného rozpisu v zmysle zákona 553/2003 Z.z.. na:

- ekonomický – prevádzkový úsek 8 zamestnancov
- umelecký úsek 19 zamestnancov (1 materská dovolenka)
- mládežnícka tanecná skupina (DBPŠ a DPČ)

Dane a poplatky /53/: **5 401,76 €**

z toho :

- daň z nehnuteľnosti za prevádzkovú budovu na Mostovej č. 8 3 906,91 €
- ostatné dane a poplatky – konces.popl., diaľničné známky, OLO

Ostatné náklady /54/: **1 925,10 €**

na položke ostatné náklady sú zahrnuté :

- poistenie dvoch motorových vozidiel,

Odpisy HIM a NIM /55/: **28 771,36 €**
rezervy a opravné položky

z toho :

- odpisy DIHM a DINM 20 827,47 €
- tvorba zák. rezerv z prev. činnosti 7 943,89 €

Celkové odpisy vyjadrujú odpisovanie hmotného a nehmotného majetku podľa odpisového plánu.

Ostatné finančné náklady /56/: **66,85 €**
- bankové poplatky 10,95

Analýza nákladov na prevádzku budovy **68 956,88 €**

- elektrická energia, plyn, vodné- točné 32 276,52 €
- revízie elektrického zariadenia , bezpečnostného systému 152,83 €
- odstránenie havarijného stavu na I. a II. poschodí po zatečení zo strechy
oprava kúrenia a vodoinštalačíí 17 334,51 €
- daň z nehnuteľnosti 3 906,91 €
- ostatné služby - OLO, konces. poplatky 1 330,01 €
- odpisy budovy 13 956,00 €

Kapitálový transfer

Kapitálové výdavky a ich čerpanie

Na rok 2011 organizácii neboli pridelené kapitálové výdavky

Hodnotenie dosiahnutých vlastných výnosov

Tržby – hlavná činnosť

Organizácia na rok 2011 plánovala tržby z hlavnej činnosti vo výške 50 000,00 € . Skutočné dosiahnuté tržby z vystúpení sú vo výške 65 868,84 € . Tržby z hlavnej činnosti oproti rozpočtu boli splnené na 131,7 % . / + 856,00 € budú uhradené do 31.1.2012/

V sledovanom období sa uskutočnilo 77 vystúpení z toho :

• domáčich – celovečerných	47
• domáce - pre základné a stredné školy – výchovné koncerty	18
• zahraničných – celovečerných	4
• pre zahraničných turistov v divadelnej sále súboru	6
• pre ÚV SR	2

Priemerný príjem za jedno vystúpenie v roku 2011 bol 878,25 €.

Tržby z prenájmu

Plánované tržby z prenájmu z 81 539,51 € boli prekročené o 1 000,00 € z prenájmu divadelnej sály na kultúrne akcie iných umeleckých ustanovizní .

Iné výnosy

Na položke iné ostatné výnosy vykazujeme príjem vo výške 10 533,65 €, ktorý bol z vyúčtovania služieb nájomníkom za rok 2010, z predaja propagačného materiálu a z bankových úrokov.

Ukazovateľ'	Schválený rozpočet 2011 1	Upravený rozpočet 2011 2	Skutočnosť 2011 3	% plnenia 3/1 4	% plnenia 3/2 5
Výnosy spolu (6...)	490 000	632 073,16	648 942,00	132,4	102,6
z toho: Prevádzková dotácia (681)	490 000	490 000,00	490 000,00	100,0	100,0
Tržby za predaj (602+648)		131 539,51	148 408,35	-	112,8
z toho: tržby z prenájmu		81 539,51	82 539,51	-	101,2
-iné ostatné výnosy		10 533,65	10 533,65	-	100,0

Vonkajšie kontroly vykonané kontrolnými orgánmi za hodnotené obdobie, zistené závery a prijaté opatrenia na odstránenie nedostatkov

Za sledované obdobie v organizácii neboli vykonané vonkajšie kontroly.

Zhodnotenie majetkovej pozície organizácie

Sídlom organizácie je budova na Mostovej ul. č. 8, ktorú spravuje a jej hodnota je 278 200,29 € a pozemok v hodnote 54 717,69 € . Okrem toho má dlhodobý hmotný majetok v obstarávacej cene 63 942,49 €, dlhodobý finančný majetok – dlhové cenné papiere v hodnote 597,49 € a drobný majetok vedený na podsúvahových účtoch v hodnote 156 199,49 €

Záväzky organizácie k 31.12.2011 sú vykázané vo výške 7 943,89 € .

Krátkodobé záväzky organizácie boli vysporiadané v termíne ich splatnosti v mesiaci január 2012.

Pohľadávky

K 31.12.2011 vykazuje organizácia pohľadávky v celkovej výške 3 929,50 € z toho :

- pohľadávka po lehote splatnosti	292,73 €
je na základe súdneho rozhodnutia voči bývalej zamestnankyni splácaná mesačnými splátkami.	

Krátkodobé pohľadávky budú vysporiadané v I. štvrtroku 2012 okrem jednej, ktorá bude uhradená postupne v rámci nútenej správy kultúrneho zariadenia.

Hodnotenie hospodárskeho výsledku

Kladný hospodársky výsledok vo výške 2 456,00 € bol dosiahnutý z vyšších príjmov.

Podnikateľská činnosť

Organizácia podnikateľskú činnosť v roku 2011 nevykonávala.

Program hospodárnosti

Organizácia prijatý program hospodárnosti rešpektovala.

Ciele a prehľad ich plnenia

Plán činnosti organizácie na rok 2011 bol vypracovaný a plnený v súlade so zriaďovacou listinou. Veľký dôraz sa kládol na vytvorenie nového trhu a zároveň aj na udržanie existujúcich partnerov. V rámci úsporných opatrení TD Ifjú Szivek realizovalo a bude aj naďalej realizovať pri vystúpení mimo sídla organizácie v jeden deň 1 – 2 výchovné koncerty a 1 večerné predstavenie, čím sa v značnej miere znížia cestovné náklady.

Hodnotenie analýza vývoja organizácie v roku 2011

Tanečné divadlo Ifjú Szivek v súčasných spoločenských a ekonomických podmienkach dokazuje, že je schopným telosom na profesionálnej úrovni svojimi programami poskytnúť hlboký umelecký zážitok pri zachovaní tradičnej ľudovej kultúry v oblasti tanca a hudby občanov maďarskej národnosti na Slovensku.

Sústredňuje sa hlavne na výskum tradičnej hudobnej kultúry, hlavne v južných oblastiach Slovenska. Cieľom však nie je len zbieranie folklóru tu žijúcich Maďarov, ale záujem je aj o interetnické vzťahy v tomto regióne a vôbec o zmapovanie hudobného a tanečného folklóru všetkých jazykových enkláv, ktoré na juhu Slovenska uchovávajú svoje tradície. Toto úsilie môže do tejto oblasti folkloristiky priniesť oživenie, čím by naše umelecké teleso prispelo nielen myšlienke regionálnej kultúrnej integrácií, ale aj k rozvoju fondov kultúrneho dedičstva Slovenska.

Hlavným zdrojom príjmov je bežný transfer od Úradu vlády SR a príjmy z vystúpení. Ďalším zdrojom príjmov sú príjmy z prenájmu, ktoré pozitívne ovplyvňujú hospodársky výsledok organizácie. Treba poznamenať, že z tejto položky sú vykryté aj opravy a náklady na prevádzku budovy, ktorá každoročne vyžaduje značné finančné prostriedky. V hodnotenom roku vznikli vysoké náklady na opravu z poškodenia strechy vetrom a následné zatečenie na I. a II. poschodie.

Tanečné divadlo Ifjú Szivek uskutočňuje prevažne všetky svoje programy mimo svojho sídla na zájazdoch, ktoré z dôvodu neustáleho rastu cien služieb vyvolávajú zvýšené nároky na rozpočet. Tak isto sa javí problém nefunkčného zvukového a svetelného parku v jednotlivých kultúrnych domoch, ktoré sme v roku 2011 čiastočne riešili nákupom mikrofónov a reproduktorov.

Prínos organizácie pre širokú verejnosť je v zachovávaní a šírení kultúrneho dedičstva občanov maďarskej národnosti na Slovensku s vytvorením dobrého spolužitia národov a národností žijúcich v našej republike.

Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie

Tanečné divadlo Ifjú Szivek počas svojho 56-ročného pôsobenia získalo svoje stále obecenstvo tak v Slovenskej republike, ako i v zahraničí. Okruh záujemcov sa z roka na rok rozširuje. Svojim divákom sa odvŕačil vysokou kvalitou uměleckých výkonov a vytváraním nových hodnotných programov. Súbor kladie veľký dôraz na výchovu mladej generácie a k úcte ľudových tradícií. Hlavné skupiny užívateľov na Slovensku tvoria školy a kultúrne domy, v zahraničí prevažne medzinárodné festivaly.

Vecné hodnotenie :

Tanečné divadlo Ifjú Szivek nadvážujúc na svoje tradície vyvíjalo svoju hlavnú činnosť v súlade so svojou zriadenou listinou.

Hlavnou činnosťou súboru je rozvíjať a interpretovať tance, piesne, ľudovú hudbu doma i v zahraničí, ktoré nadvážajú na tradície ľudového umenia občanov maďarskej národnosti žijúcich na území Slovenskej republiky. V roku 2011 z uskutočnených 77 vystúpení bolo na Slovensku 73 a v zahraničí 4 .

Organizácia považuje za svoje poslanie aj uchovanie kultúrnych hodnôt a rozvíjanie tradičnej ľudovej kultúry. V roku 2011 mal na repertoári 5 programových titulov :

- **Tanec diabla**
- **Carpathian Gateway – Brána do Karpát**
- **Tanec na strunové nástroje, bicie a klavír – Hommage á Bartók**
- **Nekonvenčná hodina dejepisu**
- **Škola tanca 2**